

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για την κα. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: «Επανεξέταση του θεσμικού πλαισίου για τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην μεταπτυχιακή εκπαίδευση.»

Η Βουλευτής Επικρατείας Πόπη Τσαπανίδου και ο Βουλευτής Ηλείας Διονύσης Καλαματιανός καταθέτουν Αναφορά για την κα. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με την επιστολή του *του Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)*, κατά την οποία υποβάλλεται το αίτημα επανεξέτασης του θεσμικού πλαισίου για τη μείωση ή απαλλαγή από τέλη φοίτησης σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών για άτομα με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. επισημαίνει ότι η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει απαλλαγές από τα τέλη φοίτησης αποκλειστικά βάσει εισοδηματικών κριτηρίων, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τη διάσταση της αναπηρίας. Επιπλέον, η δυνατότητα μερικής απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης για ειδικές κοινωνικές κατηγορίες εφαρμόζεται μόνο για αιτούντες έως 26 ετών, αποκλείοντας ουσιαστικά μεγάλο αριθμό ατόμων με αναπηρία μεγαλύτερης ηλικίας, γεγονός που αντιβαίνει στις αρχές της ισότητας και της μη διάκρισης.

Η Συνομοσπονδία υπογραμμίζει ότι η παραπάνω ρύθμιση αντίκειται στο πνεύμα και το γράμμα της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, που η χώρα μας έχει κυρώσει με τον νόμο 4074/2012, και ζητεί την τροποποίηση των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 86 του ν. 4957/2022, ώστε όταν ο αιτών είναι άτομο με αναπηρία με ποσοστό 50% και άνω ή μέλος νοικοκυριού ατόμου με αναπηρία, να δικαιούται δωρεάν φοίτηση σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών εφόσον δεν υπερβαίνει το 100% του τριπλάσιου εθνικού διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος, χωρίς ηλικιακό όριο, και όταν υπερβαίνει το εν λόγω

όριο, να δικαιούται απαλλαγή 75% από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης.

Η αναγκαία αυτή προσαρμογή, όπως σημειώνει η Ε.Σ.Α.μεΑ., θα αποτελέσει ουσιαστικό βήμα για την εμπέδωση της ισότητας, τη συμμόρφωση της ελληνικής πολιτείας με τις διεθνείς και συνταγματικές της υποχρεώσεις και την ενίσχυση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις στην ανώτατη εκπαίδευση και την επαγγελματική αποκατάσταση.

Επισυνάπτεται η επιστολή.

Παρακαλούμε για την απάντηση, τις σχετικές ενέργειες και να μας ενημερώσετε σχετικά.

Αθήνα, 12.11.2025

Οι καταθέτοντες/ουσες βουλευτές

**Νοτοπούλου Αικατερίνη
Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)
Καλαματιανός Διονύσιος – Χαράλαμπος**

**Βέττα Καλλιόπη
Γαβρήλος Γεώργιος
Γιαννούλης Χρήστος
Δούρου Ειρήνη (Ρένα)
Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)
Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Παναγιωτόπουλος Ανδρέας
Ψυχογιός Γεώργιος**

Αθήνα: 11.11.2025

Αρ. Πρωτ.: 1469

Πληροφορίες: Χριστίνα Σαμαρά

ΑΡ.ΠΡ.74/11-11-2025

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

ΠΡΟΣ: κ. Ν. Παπαϊωάννου, Υφυπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

ΚΟΙΝ: «Πίνακας Αποδεκτών»

ΘΕΜΑ: «Αίτημα επανεξέτασης του άρθρου 86 παρ. 5 του ν. 4957/2022 σχετικά με την απαλλαγή ή μείωση τελών φοίτησης σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών των δικαιούχων ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις»

Κύριε Υφυπουργέ,

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.) όπως γνωρίζετε, αποτελεί την τρίτοβάθμια Οργάνωση των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους στη χώρα και αναγνωρισμένο Κοινωνικό Εταίρο της ελληνικής Πολιτείας σε ζητήματα αναπηρίας.

Κύρια αποστολή της είναι η καταπολέμηση των διακρίσεων σε βάρος των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και των οικογενειών τους και η προώθηση, προστασία και απόλαυση των ανθρωπίνων και συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων τους. Ιδίως όσον αφορά στα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, αυτά κατοχυρώνονται με τη Σύμβαση του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, που η χώρα μας μαζί με το Προαιρετικό της Πρωτόκολλο επικύρωσε με τον Ν. 4074/2012.

Με το παρόν θα θέλαμε να θέσουμε υπόψη σας την ανάγκη επανεξέτασης της παρ. 5 του άρθρου 86 του ν. 4957/2022, η οποία αφορά τη δωρεάν ή μειωμένη φοίτηση σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τέλος φοίτησης.

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών αναγνωρίζει, μεταξύ άλλων, ότι τα άτομα με αναπηρία δικαιούνται ίση μεταχείριση και πλήρη συμμετοχή στην κοινωνία, χωρίς διακρίσεις, και

επιβάλλει στα κράτη-μέλη να λαμβάνουν θετικά μέτρα που εξασφαλίζουν την πρόσβαση τους στην εκπαίδευση σε ίση βάση με τους άλλους.

Ωστόσο, η ισχύουσα ρύθμιση του άρθρου 86, παρ. 4 του ν. 4957/2022 προβλέπει πλήρη απαλλαγή σε φοίτηση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών μόνον βάσει εισοδηματικών κριτηρίων χωρίς κάποια ευνοϊκή πρόβλεψη για άτομα με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, όπως θα ήταν εύλογο.

Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 86 του ίδιου νόμου, προβλέπεται δυνατότητα μερικής απαλλαγής (50%) από τα τέλη φοίτησης για ειδικές κοινωνικές κατηγορίες, μεταξύ των οποίων και τα άτομα με αναπηρία, με ηλικιακό όριο έως 26 ετών, εφόσον πληρούν τα προβλεπόμενα εισοδηματικά κριτήρια, από τα οποία επίσης απουσιάζει παντελώς η διάσταση της αναπηρίας.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται αποκλειστικά για αιτούντες έως 26 ετών, αποκλείοντας πρακτικά σημαντικό αριθμό μεγαλύτερων σε ηλικία υποψηφίων με σοβαρές αναπηρίες και χρόνιες παθήσεις και μάλιστα σε μία εποχή όπου η διά βίου μάθηση και η συνεχής εξειδίκευση συνιστά πλέον αναγκαιότητα για όλους και όχι προνόμιο.

Η διαφοροποίηση αυτή αντιβαίνει τόσο στο πνεύμα όσο και στο γράμμα της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, η οποία επιβάλλει τη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, ανεξαρτήτως ηλικίας.

Παράλληλα, η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία, με χρόνια ή/και σπάνια πάθηση στη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, συνδέεται στενά με το δικαίωμά τους στην εργασία και στην επαγγελματική αποκατάσταση. Λαμβάνοντας υπόψη τη χαμηλότερη συμμετοχή τους σε μεταπτυχιακά προγράμματα, γίνεται σαφές ότι αυτό έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ενεργό συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας.

Κατόπιν των ανωτέρω, αιτούμαστε την επανεξέταση και τροποποίηση των παρ. 4 και 5 του άρθρου 86 του ν. 4957/2022, ώστε όταν ο αιτών την απαλλαγή, είναι άτομο με αναπηρία, με ποσοστό 50% και άνω, ή μέλος νοικοκυριού ατόμου με αναπηρία, να δικαιούται δωρεάν φοίτηση σε Π.Μ.Σ. εφόσον δεν υπερβαίνει το 100% του τριπλάσιου εθνικού διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος, χωρίς ηλικιακό όριο και όταν υπερβαίνει το 100% του τριπλάσιου εθνικού διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος, να δικαιούται απαλλαγή 75% από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης.

Η αναγκαία αυτή προσαρμογή θα αποτελέσει ουσιαστικό βήμα προς την εμπέδωση της ισότητας, τη συμμόρφωση της ελληνικής πολιτείας με τις διεθνείς και συνταγματικές της υποχρεώσεις και την έμπρακτη στήριξη της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την εργασία.

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (Ε.Σ.Α.με.Α.)
NATIONAL CONFEDERATION OF DISABLED PEOPLE (N.C.D.P.)

Ευελπιστώντας στην θετική σας ανταπόκριση επί του δίκαιου αυτού ζητήματος, σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Με εκτίμηση

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Ι. Βαρδακαστάνης

Β. Κούτσιανος

Πίνακας Αποδεκτών:

- Γραφείο Πρωθυπουργού της χώρας
- Γραφείο Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κ. Σ. Ζαχαράκη
- Γραφείο Υπουργού Επικρατείας, κ. Άκη Σκέρτσου
- Γραφείο Υφυπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κ. Κ. Βλάση
- Πρόεδρο και Μέλη Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής
- Πρόεδρο και Μέλη Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, νεολαίας και δικαιωμάτων του ανθρώπου - Υποεπιτροπή για τα θέματα των ατόμων με αναπηρία
- Γραφείο Γ.Γ. Ανώτατης Εκπαίδευσης, κ. Δ. Μπουραντώνη
- κ. Κ. Στεφανίδη, Πρόεδρο και Μέλη Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας
- Οργανώσεις Μέλη Ε.Σ.Α.με.Α.

Προσβάσιμο αρχείο Microsoft Word (*.docx)

Το παρόν αρχείο ελέγχθηκε με το εργαλείο **Microsoft Accessibility Checker** και δε βρέθηκαν θέματα προσβασιμότητας. Τα άτομα με αναπηρία δε θα αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ανάγνωσή του.